

Medlemsblad for
Dansk Psykolog Forening

Dansk Psykolog Forening

Stockholmsgade 27,
2100 København Ø.
Tlf. 35 26 99 55.
E-mail: dp@dp.dk
Hjemmeside: www.dp.dk
Fax/foreningen: 35 25 97 37.

Psykolog Nyt

Stockholmsgade 27,
2100 København Ø.
Tlf. 35 26 99 55.
E-mail: p-nyt@dp.dk
Fax/Psykolog Nyt: 35 25 97 07.

Redaktion:

Arne Grønborg Johansen, ansv. redaktør
Jørgen Carl, redaktør
Nana Lykke, informationsmedarbejder
Heidi Strehmel, bladsekretær/annoncer

DK ISSN: 0901-7089

Produceret af:

Elbo Grafisk A/S, Fredericia
Trykt med vegetabiliske farver
på miljøgodkendt papir

Oplag:

Kontrolleret oplag (FMK): 7.739 ex.
Trykoplæg: 8.150 ex.

Medlem af
Dansk Fagpresse

Indsendt stof: Indsendte artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens eller foreningens holdninger. Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise, forkorte eller redigere indsendte artikler. Redaktionen påtager sig ikke ansvar for artikler, der indsendes uopfordret.

Forsideillustration: Lisbeth E. Christensen
Fotos: BAM, hvor ikke andet angives.

Jobannoncer 2005

Psykolog Nyt + www.psykologjob.dk

	Ved manus	Ved reproklarer
Helsider:	Kr. 10.230,-	Kr. 8.825,-

176 x 237 mm:

Halvsider:	Kr. 5.860,-	Kr. 5.115,-
-------------------	--------------------	--------------------

86 x 237 mm:
176 x 118 mm:

Priserne gælder jobannoncer med 1 stilling.
Se komplet prisliste på www.dp.dk

Farvetillæg (CMYK):

Sort + 1, 2 eller 3 farver: **Kr. 1.400,-**
(ét tillæg uanset farveantal)

Alle priser ekskl. moms.

Abonnement/2005:

1.000 kr. + moms.

Deadline (kl. 12)

Nr.	Deadline	Udgivelse
23	28/11	16/12
1/2006	12/12	13/1
2/2006	9/1	27/1
3/2006	23/1	10/2

Forsvar for etikken

Det danske forsvar bryder med Genève-konventionens regler og de almindelige humanistiske normer, vi i al almindelighed henholder os til. Det er ikke en påstand, men en åbenhjertig udtalelse, som en højtplaceret officer stod frem med i Berlingske Tidende 6. november 2005.

Sagen er kort denne: Officeren er ansvarlig for de kurser, der skal forberede danske soldater på mission i fx Mellemøsten til en situation, hvor de måtte blive taget som gidsler. Danske soldater trænes systematisk i at håndtere en gidselrolle, altså en langt fra urealistisk situation, hvor de selv måtte blive udsat for et konventionsbrud af dimensioner. Men træningen til at kunne modstå det fysiske og psykiske pres, der lægges på et gidsel, er i sig selv så voldsom, at de mindst robuste af soldaterne kan risikere at få eftervirkninger. "Isoleret set er uddannelsen jo uetisk", fastslår han.

Gidseltræningskurserne er ikke "hemmelige", og så langt er det mest bemærkelsesværdige, at officeren udviser mod til åbent at sætte fingeren på et smertefuldt punkt: det etiske dilemma. På den ene side at træne soldaterne til at modstå et forfærdeligt pres. På den anden side at påføre dem presset for at træne dem.

Nyheden i historien er imidlertid, at militærpsykologerne ikke medvirker fuldt i uddannelsen med henvisning til, at det strider mod de fagets principper for psykologer. Den teoretiske del af uddannelsen kan de være med på, ligesom de kan stå til rådighed, hvis soldater undervejs får brug for deres assistance. Men at deltage aktivt og være med i øvelsesledelsen ønsker de ikke.

Det er og bliver aldrig psykologers opgave at medvirke til at lægge et voldsomt psykisk pres. Tværtimod: vores opgave er at bidrage til liv der, hvor det er blevet forstenet, fastfrosset og pinefuldt. Vores metode er ikke at påføre et væld af påvirkninger, men at reflektere, tænke og føle efter.

Vores kolleger i det militærpsykologiske beredskab har derfor truffet den helt rigtige

beslutning om ikke at deltage i planlægningen og gennemførelsen af grænseoverskridende handlinger som dem, avisen så malende beskriver. Vi skal ikke med vores faglige indsigt og professionelle kompetencer deltage i opbygningen af et planlagt, systematisk pres som det, der lægges på deltagerne.

Beslutningen sætter vores professionsforståelse på spidsen. Kunne vi nu ikke ved vores deltagelse i planlægningen og gennemførelsen af disse træningsseancer medvirke til, at den udsatte soldat blev bedre rustet til at modstå de pinsler, det er at skulle leve i desperate timer og dage med frygten for tortur eller død, sådan som vi flere gange har set det i tv og på internettet?

Der er ingen tvivl om, at mange psykologer besidder en viden om tortur, der også kunne bruges i det godes tjeneste. Når vi i dag hører, at et menneske, som er kærtret med sin båd, har så og så mange timer at overleve i, inden Søværnet indstiller sin eftersøgning, så hænger denne viden sammen med historiske eksperimenter med levende mennesker. I kz-lejre placerede man fanger i et bassin med så og så koldt vand, udstyret med detektorer på hjerte, lunger og hjerne, der gjorde det muligt for kz-lægen med klinisk præcision af fastslå det eksakte dødstidspunkt. Vi erhvervede en viden, som vi gør brug af i dag. Men spørgsmålet er, om vi ville have ønsket at frembringe denne viden, hvis vi vidste, hvordan den var kommet til verden. Umuligt.

På samme måde – om end selvfølgelig i en mindre grel sammenhæng – gælder det for psykologernes arbejde i Forsvaret. Vi skal stille os selv og vore metoder til disposition til lige netop det, vi og de er beregnet til, nemlig at genoprette, hvad der er gået galt.

Vi skal ikke her gøre os til dommer over, hvordan Forsvaret mere overordnet bør forholde sig til sit etiske dilemma ud over at være åben om det. Blot kvittere over for de involverede fagfæller, der har vist en fin fornemmelse for, hvor psykologens etiske grænse må gå.

